

Лабораторне заняття № 2

Тема. *ОСНОВНА НОРМАТИВНА БАЗА ПРИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ СИСТЕМ І СПОРУД КОМУНАЛЬНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ І ВОДОВІДВЕДЕННЯ*

Мета заняття – познайомитися з основною нормативною базою, пов'язаною з експлуатацією мереж водопостачання і водовідведення, розглянути правила технічної експлуатації систем водопостачання і водовідведення, та нормативний документ «Про затвердження Інструкції обліку та класифікації аварій на міських водопровідних та каналізаційних системах».

Завдання:

- Вивчити основні положення нормативного документу «Про затвердження Інструкції обліку і класифікації аварій на міських водопровідних та каналізаційних системах».
- Класифікувати наведені викладачем декілька прикладів аварій на харківських мережах водопостачання і водовідведення згідно з класифікацією даної інструкції.
- Провести розслідування конкретного виду аварії, наведеної викладачем, й встановити необхідні запобіжні заходи, винуватця аварії і вид відповідальності.

Основні положення

ІНСТРУКЦІЯ

обліку та класифікації аварій на міських
водопровідних та каналізаційних системах

КДІ-204-12 Укр 213-92

І. Загальні положення

1. Основним завданням експлуатаційного персоналу є забезпечення безперебійної роботи водопровідних мереж і споруд, скорочення непродуктивних втрат води, попередження і ліквідація аварій в системах подачі і розподілу води, відведення та очищення стічних вод.

Інструкція класифікує аварії на водопровідно-каналізаційних об'єктах, визначає порядок їх розслідування, попередження.

2. Аварією на водопровідно-каналізаційних системах припинення водопостачання населеного пункту або його частини, викликане порушенням роботи водопровідних або каналізаційних споруд чи мереж, технологічного обладнання, погіршення екологічного стану джерел водопостачання, пошкодженням систем енергозабезпечення.

3. Аварією на водопровідній мережі вважається пошкодження трубопроводу, споруди чи обладнання мережі, що викликає повне або часткове (більше 30% розрахункового обсягу) припинення подачі води окремим абонентам або групі абонентів.

4. Витік з водопровідної мережі є порушення цілісності трубопроводу чи арматури, що не вимагає негайного відключення.

5. Аварії й витіки на трубопровідних мережах або спорудах повинні ліквідовуватись, як правило, в максимально короткі строки.

При цьому необхідно дотримуватись санітарних вимог з обов'язковою обробкою пошкоджених місць водопровідних систем дезінфікуючими розчинами, хлоруванням підвищеними дозами тощо.

Для ліквідації аварій на джерелах водопостачання, які виникли у зв'язку з погіршенням екологічної обстановки, органи місцевої влади створюють компетентні комісії із залученням науково-дослідних, проектних інститутів, органів санітарно-епідеміологічного і природоохоронного нагляду, які розробляють найбільш ефективні заходи з ліквідації аварій. У заходах відображають питання про покриття збитків, строки ліквідації, участь залучених організацій. Відшкодування збитків від аварії покладається на її винуватця.

II. Класифікація аварій

Аварії на системах водопроводу і каналізації можуть виникати з таких причин:

- з вини експлуатаційного персоналу управлінь водопровідно-каналізаційного господарства (оперативного, ремонтного чи керівного);
- з вини заводів-постачальників і будівельно-монтажних організацій (дефект виготовлення обладнання і монтажу конструкцій, застосування недобро-якісного матеріалу тощо);
- в результаті стихійного лиха (паводків, шугоутворень, ураганів);
- з вини абонентів, енергопостачальної організації;
- у результаті деформацій від проведення підземних, гірничих виробок, будівництва ліній метрополітену, підземних комунікацій, наявності просядочних ґрунтів тощо;
- погіршення екологічного стану джерел водопостачання;
- скиду промислових стічних вод, забрудненість яких перевищує гранично допустимі концентрації.

Аваріями з вини експлуатаційного персоналу не вважаються:

1. Зниження подачі води споживачам через різке погіршення якості води в джерелах водопостачання або припинення енергопостачання об'єктів відповідними організаціями.

2. Зменшення подачі води абонентом до 30% розрахункової норми при пошкоджених системах водопроводу організаціями чи абонентами, які не належать до водопровідно-каналізаційного господарства.

3. Відключення обладнання на об'єктах для здійснення планово-попереджувального ремонту, дезінфекції ділянок мережі або професійного обслуговування. При цьому про початок ремонту абоненти оповіщаються за добу.

4. Вимкнення обладнання для попередження аварій, якщо при цьому було припинено або різко скорочено подачу води споживачам.

5. Припинення подачі води окремим споживачам: в результаті аварії, що сталася з їх вини; через порив мереж водопроводу будівельно-монтажними, ремонтними та іншими організаціями чи особами; при пошкодженнях на водопровідній мережі абонентів; для збільшення подачі води до місця виникнення пожежі; в результаті скиду промислових стічних вод, забрудненість яких перевищує гранично допустимі концентрації; внаслідок погіршення екологічної

обстановки, а також аварійного пошкодження мереж і споруд каналізації будівельними, монтажними та іншими організаціями, в тому числі експлуатаційними підрозділами.

III. Облік і порядок розслідування аварій

1. Кожний випадок аварій і пошкодження повинен реєструватися в спеціальному журналі за формою, що додається. В разі аварії, що призвела до забруднення навколишнього природного середовища, негайно надсилається повідомлення місцевим природоохоронним органам.

2. Розслідуванню і детальному вивченню причин у триденний строк підлягають всі аварії. У цей же термін розробляють заходи щодо попередження аварій. Акт розслідування зберігається 10 років.

3. За рішенням органів місцевої влади може бути призначена комісія для розслідування причин виникнення аварій з залученням сторонніх організацій.

4. Спірні питання, що виникають в результаті аварій на водопровідно-каналізаційних спорудах, мережах і джерелах водопостачання, розглядають органи місцевої влади, природоохоронні, арбітражні та судові органи.

5. Стягнення платежів за забруднення стічними водами, які потрапили у водойми через колодязі й аварійні випуски, в разі аварій на каналізаційних колекторах та насосних станціях, здійснюються згідно з методичними та нормативно-правовими документами

IV. Відповідальність підприємств, установ, організацій і окремих осіб за пошкодження систем водопроводу і каналізації

1. Для забезпечення санітарно-епідеміологічної надійності і захисту водозаборів і водопровідних споруд, водоводів і міських розвідних мереж встановлюються зони й смуги санітарної охорони згідно з діючими нормативами.

2. На водопровідних, каналізаційних мережах, колодязях, інших пристроях забороняється:

- складати різноманітні матеріали й предмети, накопичувати сміття, металобрухт тощо;
- зводити будь-які будови або споруди без дозволу експлуатаційних організацій;
- проводити будь-які роботи, відкривати кришки колодязів, спускатися у них, регулювати засувки та ін. (для сторонніх організацій та осіб, крім працівників експлуатаційних організацій).

3. Підприємства і організації, а також особи, з вини яких пошкоджено мережі та споруди водопроводу чи каналізації, а також електричні та інші кабельні лінії, що належать експлуатаційним організаціям, зобов'язані негайно повідомити їх про це, ліквідувати пошкодження своїми силами і засобами. Технічний нагляд за роботами покладається на службу експлуатації.

Винуватці аварії повинні сплатити експлуатаційним організаціям 5-кратну вартість втраченої в результаті пошкодження води, витрати якої визначаються діючими правилами користування системами водопостачання і каналізації населених пунктів України, а також відшкодовують збитки, завдані цими пошкодженнями, в тому числі за забруднення навколишнього природного

середовища стічними водами.